АСОЦІАЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК
УКРАЇНИ

РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ

ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ КРИВОРІЗЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Кривий Ріг 2018

Результати моніторингу юридичної клініки Криворізького економічного інституту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана / авт.кол. Ломжець Ю., Осінська О., Давлатов Ш.; узагальнення Ю.Ломжець. – Кривий Ріг: Асоціація юридичних клінік України, 2018.– 28 с.

Дати моніторингу: 06-08.06.2018

Моніторингова група (авторський колектив):

- Юлія Ломжець, член правління Асоціації юридичних клінік України, керівниця юридичної клініки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
- Шавкат Давлатов, керівник Юридичної клініки Університету митної справи та фінансів
- Ольга Осінська, державний експерт експертної групи з правової освіти Директорату з прав людини, доступу до правосуддя та правової обізнаності Міністерства юстиції України

Моніторинговий інструмент: Інструмент оцінювання стандартної якості діяльності юридичних клінік України.

Моніторинги юридичних клінік проводяться Асоціацією юридичних клінік України у партнерстві з ВБО “Українська фундація правової допомоги”, за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” в рамках реалізації проекту “Розвиток інституційної спроможності Асоціації / мережі юридичних клінік України.”

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ

Юридична клініка розпочала активну діяльність як структурний підрозділ юридичного факультету Криворізького економічного інституту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» у вересні 2017 року.

З перших днів в основу діяльності клініки були покладені положення Стандартів Асоціації юридичних клінік України. Було запроваджено курс «Основи юридичної клінічної практики», до роботи в ЮК в якості викладачів-кураторів були залучені викладачі ЗВО, введена друкована форма консультацій.

За перший рік роботи юридична клініка налагодила співпрацю з криворізькими місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги та правозахисними громадськими організаціями.

АНКЕТА ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ
(вересень-грудень 2017)

Юридична клініка Криворізького економічного інституту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Рік заснування юридичної клініки	2016	
Організаційно-правова форма юридичної клініки	структурний підрозділ ВНЗ із штатом	
Контактні дані юридичної клініки: 1) адреса (у т.ч. адреса приймальні) 2) телефон 3) електронна пошта 4) сайт ЮК або сторінки ЮК на сайті ВНЗ, у соцмережах 5) відповідальна особа	1. м. Кривий Ріг, пл. Визволення, 2 , каб. 7	
	2. +380964708514, (0564) 90 16 03	
	3. urklinika_kei@kneu.dp.ua	
	4. http://fepp.kneu.dp.ua/yuridichna-klinika/	
	5.Данелія Ліка Зурабівна, фахівець юридичної клініки	
Кількість залучених викладачів (в т.ч. практиків) та студентів	1. Викладачів-кураторів	5
	2. Студентів	13
Показники роботи юридичної клініки у 2017 році	1. Надання правової допомоги:	
	а) надання інформації чи контактів щодо правової допомоги	10
	б) юридичне консультування	30
	в) підготовка правових несудових документів	5
	г) підготовка процесуально-правових документів	3
	д) представництво інтересів в судах та інших органах	-
	2. Правова просвіта:	
	а) публічні виступи (лекції, презентації, зустрічі тощо)	4
	б) інтерактивні заняття (практичне право / streetlaw)	2
	в) медіа правова просвіта (інфо у ЗМІ, фільми тощо)	2
Галузі надання правової допомоги	всі галузі без винятку	
Ведення обліку консультацій	журнал	
Викладання спецкурсу юридичної клінічної освіти	курс за вибором студентів "Основи юридичної клінічної практики"	
Як співвідноситься робота в юридичній клініці з практикою студентів	зараховується як практика	

МОНІТОРИНГ ЗА НАПРЯМАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

І. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

1. Функціонування юридичної клініки в якості структурного підрозділу ВНЗ.

Юридична клініка діє як основний структурний підрозділ ЗВО відповідно до Положення про юридичну клініку Криворізького економічного інституту Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», затвердженого Вченою Радою КЕІ ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» (протокол №2 від 26.09.2017р.).

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

2. Штатний розпис юридичної клініки.

Відповідно до довідки-витягу з штатного розпису Криворізького економічного інституту (далі – КЕІ) на момент моніторингу була укомплектована одна посада – фахівець юридичної клініки на повно ставку. Аналіз посадової інструкції фахівця дозволив дійти висновку, що дана особа виконує функції координатора юридичної клініки.

При цьому і Положення про юридичну клініку, і посадова інструкція фахівця передбачає наявність посади завідувача ЮК. Дана посада не укомплектована. Фактично функції завідувача виконує декан юридичного факультету.

Зараховано 1 бал з 3 можливих

Рекомендується виправити кадровий дисбаланс шляхом розмежування керівництва факультету та юридичної клініки й призначення завідувача ЮК. Також рекомендуємо залучити адміністратора/методиста із повною занятістю в юридичній клініці.

3. Залучення до роботи в юридичній клініці викладачів-кураторів та компетенція залучених осіб.

3.1. Викладачі-куратори.

До юридичної клініки КЕІ залучено 6 викладачів-кураторів з числа викладачів вказаного ЗВО, що підтверджується Графіком роботи викладачів у юридичній клініці КЕІ, затвердженого деканом юридичного факультету від 05.09.2017 року.

У звітній період в юридичній клініці навчалось 13 студентів. Відповідно до Інструменту оцінювання стандартної якості діяльності юридичних клінік України юридичним клінікам рекомендується залучати штатних викладачів ЗВО з розрахунку два викладачі-куратори на кожних 15 студентів.

Під час спілкування з керівництвом юридичного факультету КЕІ, персоналом клініки і викладачами-кураторами було з'ясовано, що викладачі залучаються переважно до перевірки консультацій. При цьому дані про таку перевірку не відображаються ані в журналі, ані на бланках консультацій.

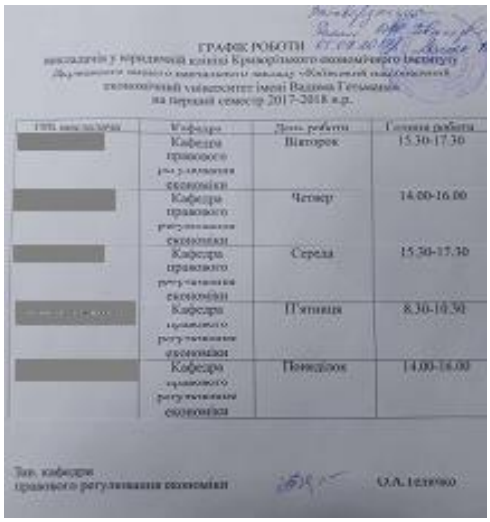

ГРАФІК РОБОТИ

на перший семестр 2017-2018 н.р.

ПІБ викладача	Кафедра	День роботи	Година роботи
[redacted]	Кафедра правового регулювання економіки	Вівторок	15.30-17.30
[redacted]	Кафедра правового регулювання економіки	Четвер	14.00-16.00
[redacted]	Кафедра правового регулювання економіки	Середа	15.30-17.30
[redacted]	Кафедра правового регулювання економіки	П'ятниця	8.30-10.30
[redacted]	Кафедра правового регулювання економіки	Понеділок	14.00-16.00

Зав. кафедри правового регулювання економіки О.А.Іщенко

Фото графіку залучення викладачів-кураторів

Зараховано 2 бали з 2 можливих

Рекомендується відображати у журналі та на бланках друкованих консультацій дані про керування справами. Також рекомендуємо залучати викладачів ЗВО не тільки до консультування, а й до організації правопросвітньої роботи ЮК і проведення додаткових занять зі студентами-консультантами. Оскільки залучення шести викладачів ЗВО для перевірки лише 30 консультацій на семестр, які надаються 13-ма студентами видається неефективним.

3.2. Юристи-практики

Практикуючими юристами серед викладачів-кураторів є три особи: двоє є практикуючими адвокатами, що підтверджується даними з Єдиного реєстру адвокатів України, третя в звітний період працювала на посаді юрисконсульта Криворізького економічного інституту.

Зараховано 2 бали з 2 можливих

3.3.1. Викладач-куратор юридичної клініки активно бере участь у заходах з підвищення кваліфікації з різних напрямів правозахисної діяльності. А саме:

- у тренінгу HELP Training-of-Trainers (ToT) в рамках Європейської програми навчання з прав людини для юристів (European Programme for Human rights education for legal professionals) (Одеса, 25-28 вересня 2017 року)
- практичний семінар та тренінг з протидії торгівлі людьми для адвокатів (Київ, 19-20 квітня 2018 року).

Декан юридичного факультету КЕІ, яка здійснює фактичне керівництво клінікою, пройшла відбір для участі у Літній школі з діяльності юридичних клінік.

Документи підтвердження підвищення кваліфікації

Зараховано 1 бал з 3 можливих

Рекомендується приділяти більшої уваги використанню можливостей підвищення кваліфікації за напрямами роботи юридичних клінік для штатного персоналу юридичної клініки та викладачів-кураторів.

3.3.2. Наукових публікацій за тематикою діяльності юридичної клініки або правозахисної чи правопросвітньої діяльності у персоналу юридичної клініки КЕІ не має.

Бали не зараховуються

Рекомендується приділяти більшої уваги підготовці наукових публікацій за тематикою діяльності юридичних клінік, правозахисної чи правопросвітньої діяльності. Адже це є ознакою професійної компетенції. Зокрема, лише за останній рік відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Правоосвітницька діяльність юридичних клінік на базі вищих навчальних закладів», яку проводив Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Міжнародна науково-практична конференція «Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики» з клінічною секцією, яку проводив Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова.

4. Матеріально-технічне забезпечення юридичної клініки

4.1. У приміщенні юридичні клініки КЕІ виділено функціональні блоки для одночасної роботи: 1) керівника, 2) заступника, 3) студентів-консультантів та інших осіб, залучених до юридичної клініки. Функціональні блоки дозволяють організувати одночасну роботу цих осіб.

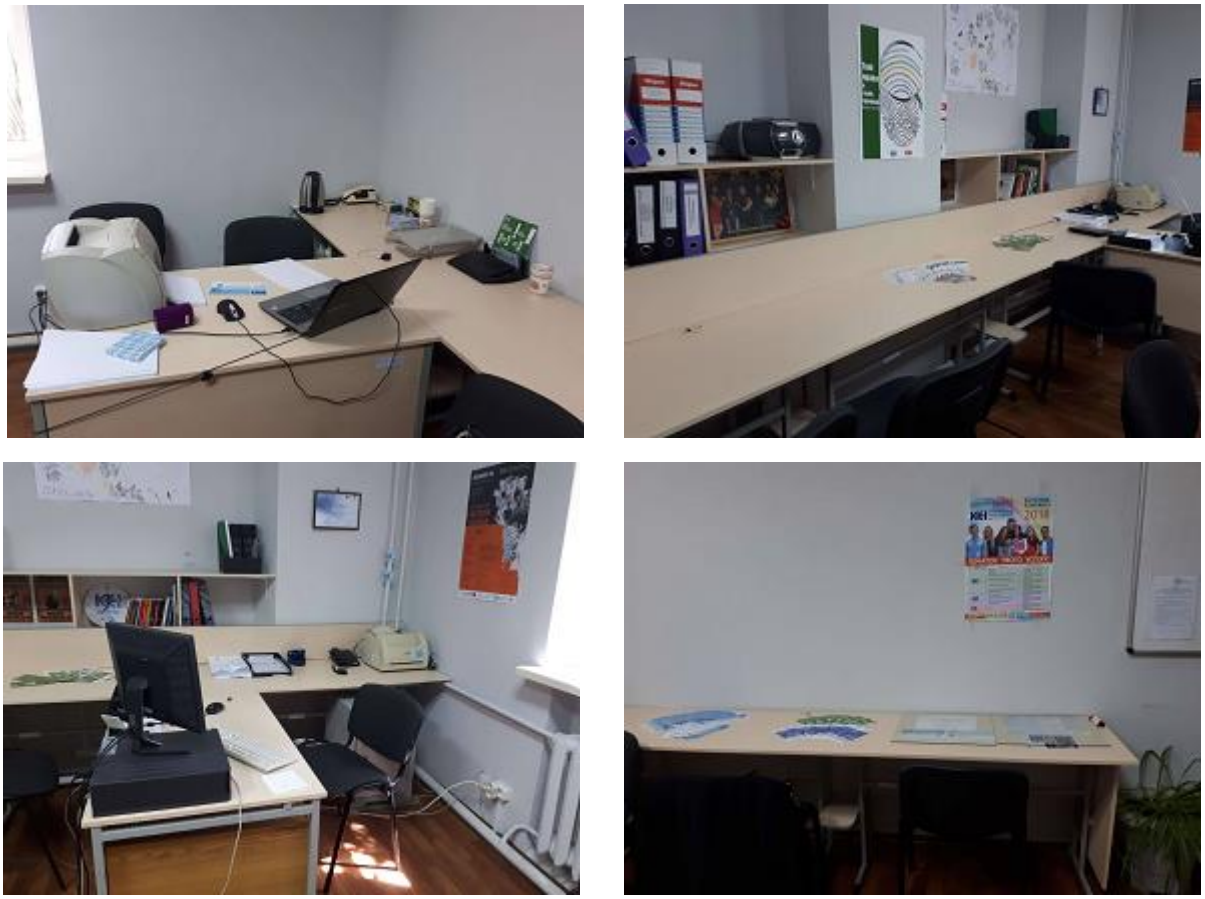

Фото робочого простору персоналу юридичної клініки

Також у КЕІ створено Центр студентських комунікацій, де об’єднані основні служби, які працюють зі студентами – деканати, відділи кадрів, диспетчерська тощо. В приміщенні даного центру виділено робоче місце для студентів-консультантів ЮК.

Фото Центру студентських комунікацій

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

4.2. Умови приміщення для навчального процесу

Приміщення юридичної клініки має умови для організації навчального процесу. Кабінет має достатню площу та обладнаний партами, стільцями, дошкою та вільним місцем для проектору.

Фото кабінету юридичної клініки

Зараховано 1 бал

4.3. Приміщення юридичної клініки з позиції забезпечення конфіденційності здійснення прийому клієнтів з метою надання безоплатної правової допомоги

Приміщення юридичної клініки КЕІ має лише 1 кабінет без перегородок або інших засобів, які можуть забезпечити конфіденційність прийому клієнтів.

Бали не зараховуються

В 2018-2019 роках відбудеться реконструкція приміщення юридичної клініки. Рекомендується будівництво перегородок або окремих кабінетів (міні-келій) для забезпечення конфіденційності прийому.

4.4.1. Забезпеченість комп'ютерною та іншою технікою, яка дозволяє працювати з мережею Інтернет або правовими базами даних

В користування юридичній клініці надано 2 комп'ютери: один в приміщенні ЮК, другий в блоці юридичної клініки в Центрі студентських комунікацій КЕІ. Дана техніка дозволяє працювати з мережею Інтернет.

Зараховано 1 бал

4.4.2. Доступ до мережі Інтернет та правових баз

Персонал юридичної клініки використовує одну Інтернет-лінію, надану університетом. Також в приміщенні клініки та приміщенні Центрі студентських комунікацій КЕІ доступний стабільний Wi-Fi.

Зараховано 1 бал

4.4.3. Наявність пристрою копіювання та роздрукування тексту.

Юридична клініка використовує наданий ЗВО принтер. Пристрою для копіювання тексту немає.

Зараховано 1 бали з 2 можливих

Рекомендується надати клініці техніку для копіювання: ксерокс, сканер або МФУ, адже робота зі справами передбачає копіювання наданих документів, які подекуди займають великий обсяг.

4.5. Забезпечення потреб юридичної клініки у витратних матеріалах

ЗВО забезпечує потреби юридичної клініки у витратних матеріалах (папір, канцелярські та побутові товари). Це підтверджується відомостями про необхідність забезпечення матеріальними засобами, які були надані керівником юридичної клініки та Розпорядженням декану юридичного факультету про виділення юридичній клініці канцелярських товарів.

Фото розпорядження про виділення канцерярських товарів

Зараховано 1 бал

4.6 БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Доступність для клієнтів з особливими потребами.

Юридична клініка знаходиться на першому поверсі. Приміщення має додатковий вхід з двору, який обладнаний пандусами.

Фото додаткового входу в приміщення ЮК

Рекомендується розмістити додаткові вказівники про наявність додаткового входу, щоб полегшити доступ до приміщення клініки.

5. Інформаційне забезпечення юридичної клініки

5.1. Юридична клініка видима у ВНЗ (факультеті).

В головному корпусі КЕІ на інформаційних стендах розміщені плакати з даними про роботу юридичної клініки (контакти, графік роботи, напрямки діяльності). Також біля входу в кабінет юридичної клініки розміщені вивіска та графік роботи.

Фото всередині головного корпусу ЗВО

Зараховано 1 бал

Рекомендується виготовити і розмістити в головному корпусі постійний банер, який би вказував, де знаходиться блок юридичної клініки в Центрі студентських комунікацій, з короткими даними про специфіку його роботи, а саме надання консультативної допомоги студентам КЕІ.

5.1.2. Юридична клініка знаходиться на першому корпусу КЕІ. Клієнти можуть дістатися до юридичної клініки за вказівником напряму, який розміщений на будівлі, в приміщенні якої знаходиться юридична клініка.

Також коридорах корпусу вивішені роздруковані на папері вказівники, які вказують напрямок, де знаходиться блок юридичної клініки в Центрі студентських комунікацій. Відмічаємо, що паперові вказівники (крім випадків розміщення на постійних стендах) не є сталим джерелом інформації, така форма сприймається моніторами як тимчасова, до виготовлення принаймні ламінованих вказівників.

Фото входу в юридичну клініку

Зараховано 1 бал з 2 можливих.

Рекомендується розробити та розмістити на додатковому вході в приміщення факультету постійну табличку ЮК із зазначенням графіку роботи.

5.2. Оприлюднення на зовнішніх ресурсах.

Інформація про послуги юридичної клініки розміщена у приміщенні Другого криворізького центру безоплатної правової допомоги та кабінеті ГО «Координаційний центр допомоги учасникам АТО та їх сім'ям».

Фото інформаційних стендів в приміщеннях Другого криворізького Центру БПД та ГО «Координаційний центр допомоги учасникам АТО та їх сім'ям»

Зараховано 1 бал

5.3. Автономні джерела інформування про свою діяльність та зв'язку з клінікою.

5.3.1. Юридична клініка має постійну корпоративну неперсоналізовану електронну пошту: ukrklinika_kei@kneu.dp.ua

Зараховано 1 бал

Рекомендується створити для клініки постійну корпоративну неперсоналізовану електронну пошту Gmail. Це дозволить клініці долучитися до зручних інструментів google: розсилка, опитування, google-документи тощо.

Після цього варто оновити контактну інформацію у Реєстрі юридичних клінік України.

5.3.2. Юридична клініка КЕІ має сторінку на сайті ЗВО (http://fepp.kneu.dp.ua/yuridichna-klinika/), на якій міститься інформація про клініку (опис, мета та завдання), графік роботи та контакти.

Клініка має сторінку групи у соцмережі Facebook (https://www.facebook.com/groups/1607262132666855/), яка була створена у грудні 2017 року. На сторінці розміщена основна інформація про ЮК, але публікації і новини публікуються нерегулярно і кількість учасників є незначною.

Зараховано 1 бал

Рекомендується приділяти більше уваги просуванню інформації про діяльність ЮК в соцмережах, шляхом регулярного оновлення інформації, публікації новин, розміщення відео, презентацій та інфографіки, а також залучення більшої кількості учасників.

5.3.3. Юридичній клініці виділений корпоративний неперсоналізований номер телефонного зв'язку з юридичною клінікою, тел. 098 101 58 59. Даний номер телефону вказаний на сайті та сторінці ЮК, а також на інформаційних матеріалах (стендах, вивісках, флаєрах тощо), апарат постійно знаходиться в приміщенні юридичної клініки і використовується виключно її персоналом.

Зараховано 1 бал

5.4. Наявність у власному приміщенні юридичної клініки пояснення у доступній формі (правил надання послуг, складу персоналу та графіків його залучення, контактів для звернень чи скарг) щодо своєї діяльності, адресоване відвідувачам.

В юридичній клініці КЕІ оформлено стенд, на якому розміщена інформація про діяльність, адресована відвідувачам та студентам-консультантам, яка включає в себе графік чергування студентів, правила прийому громадян, інформацію про можливі причини відмови у консультації.

Проте основою стенду є магнітна дошка, яка може використовуватися під час навчальних занять, тому не можемо його розцінити як сталий.

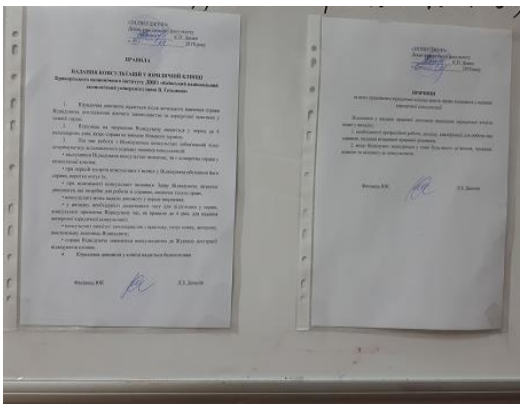

Фото інформаційного стенду в приміщенні юридичної клініки

Зараховано 1 бал

Рекомендується виготовити і розмістити в приміщенні юридичної клініки постійний інформаційний стенд, який би містив інформацію адресовану і клієнтам, і студентам-консультантам: правила надання послуг, склад персоналу та графік його залучення, контакт для звернень чи скарг тощо.

6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Інтегрованість у місцеві спільноти, які впроваджують права людини

Юридична клініка КЕІ активно співпрацює з Першим та Другим криворізькими місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі Центри) у частині:

- участі представників Центрів у заходах, які проводить Юридична клініка (круглі столи, конференції);
- сумісна робота студентів-клініцистів та фахівців Центрів у громадських приймальнях в частині консультування клієнтів;
- розпочалося впровадження сумісних правопросвітницьких заходів.

10.10.2017 року між Криворізьким економічним інститутом ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» та Центрами підписано Меморандум про співпрацю та взаємодію.

22.03.2018 року підписано меморандум між Криворізьким економічним інститутом ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» та ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство» з метою створення Кіноклубу Docudays UA на базі КЕІ та проведення регулярних обговорень проблематики з прав людини студентами- клініцистами.

Активно здійснюється співпраця з ГО «Координаційний центр допомоги учасникам АТО та їх сім’ям. Студенти-консультанти під керівництвом викладачів-кураторів проводять юридичне консультування бійців АТО та їх сімей.

Налагоджена співпраця з ГО «Об'єднання відповідальних громадян», у частині сумісної правопросвітницької роботи, підтримки у проведенні тренінгів на базі юридичної клініки КЕІ та залучення студентів-клініцистів до проекту «Школа прав людини. Кривий Ріг», який планується проводити у літній період 2018.

Юридична клініка співпрацює з ГО «Фонд професійного розвитку» (м. Кривий Ріг). Планується залучення учасників ГО до заходів, які проводить юридична клініка та правопросвітницької роботи.

Студенти-консультанти ЮК є співзасновниками та членами Криворізького осередку Ліги студентів Асоціації правників України. Співпраця розпочалася спільним проведенням панельної дискусії «Майбутнє юридичної освіти», яка проходила на базі інституту 14 травня 2018 року. Наразі заплановано підписання Меморандуму про співпрацю з юридичною клінікою Криворізького економічного інституту, а також низка спільних заходів у напрямку правопросвітництва, які почнуть реалізовуватися вже наприкінці червня.

ІІ. ВКЛЮЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Навчальний курс юридичної клінічної освіти

1.1. Навчальний курс.

В Криворізькому економічному інституті викладається курс «Основи юридичної клінічної практики» (5 кредитів, 150 годин: 16 – лекції, 16 – практичні заняття, 118 – самостійна робота). Дисципліна складається із двох змістових модулів, які включають в себе 8 тем:

Тема 1. Юридичні клініки: історія становлення та розвитку, їх мета і завдання.

Тема 2. Професійна етика у діяльності юридичних клінік.

Тема 3. Діловодство та документування у юридичній клініці.

Тема 4. Юридична техніка.

Тема 5. Інтерв'ювання (опитування) клієнта.

Тема 6. Аналіз справи та вироблення позиції по справі.

Тема 7. Консультування клієнта.

Тема 8. Основні види надання правової допомоги клієнтам.

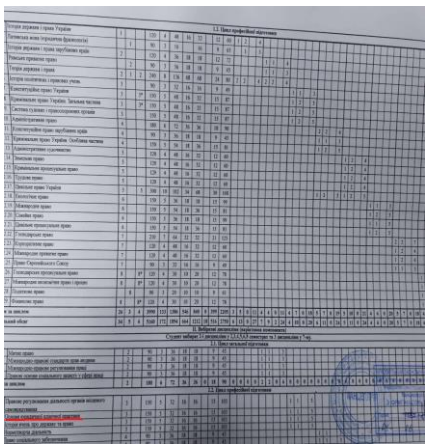

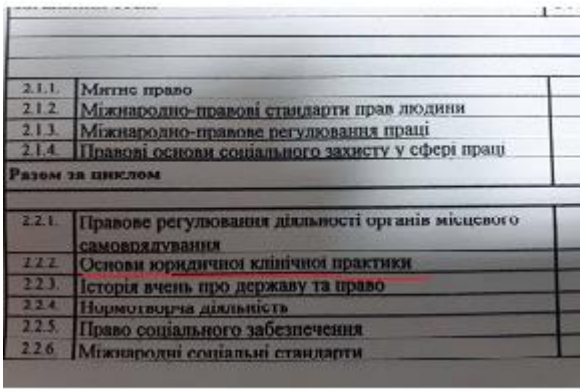

2.1.1.	Митне право
2.1.2.	Міжнародно-правові стандарти прав людини
2.1.3.	Міжнародно-правове регулювання праці
2.1.4.	Правові основи соціального захисту у сфері праці
Разом за циклом	
2.2.1.	Правове регулювання діяльності органів місцевого самоврядування
2.2.2.	Основи юридичної клінічної практики
2.2.3.	Історія вчень про державу та право
2.2.4.	Нормотворча діяльність
2.2.5.	Право соціального забезпечення
2.2.6	Міжнародні соціальні стандарти

Фото навчального плану КЕІ

Зараховано 3 бали

Одним з основних напрямків діяльності юридичних клінік є проведення правопросвітницьких заходів (занять у школах, соціальних установах, публічні виступи, публікації в пресі тощо), що спрямовані на підвищення правової освіти та культури громадян. При цьому Стандарти АЮКУ містять критерії якісної організації та проведення вказаних заходів: тематика актуальна для конкретної аудиторії; заняття передбачають елементи діалогу та дискусії; заняття повинні містити приклади з повсякденного життя; матеріали готуються під керівництвом викладачів тощо. З метою підготовки студентів ЗВО до проведення якісних заходів правової просвіти Стандарти також передбачають включення тем, що

стосуються правопросвітницької діяльності ЮК до курсу «Основи юридичної клінічної практики».

Рекомендується включити до навчальної дисципліни «Основи юридичної клінічної практики» змістовий модуль «Правопросвітня робота в юридичній кліцініці». Загальний обсяг дисципліни дозволяє здійснити перерозподіл годин по модулшям.

2. Викладання курсу юридичної клінічної освіти

2.1. Факт викладання курсу юридичної клінічної освіти

Курс викладається на другому курсі в осінньому семестрі.

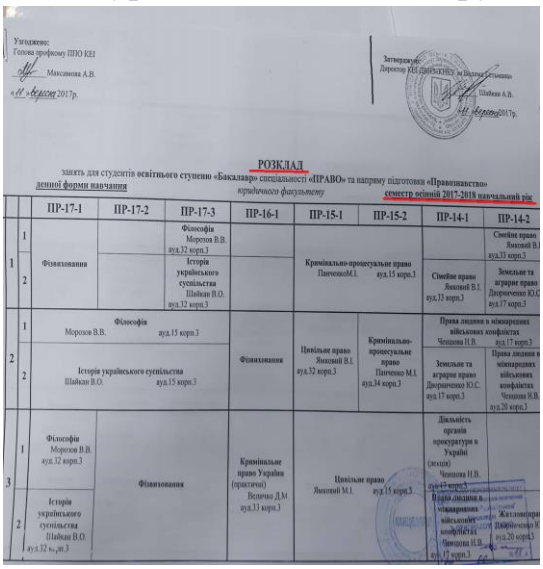

РОЗКЛАД

занять для студентів освітнього ступеню «Бакалавр» спеціальності «ПРАВО» та напряму підготовки «Правознавство» денної форми навчання юридичного факультету семестр осінній 2017-2018 навчальний рік

		ПР-17-1	ПР-17-2	ПР-17-3	ПР-16-1	ПР-15-1	ПР-15-2	ПР-14-1	ПР-14-2
1	1	Фізвиховання		Філософія Морозов В.В. ауд.32 корп.3		Кримінально-процесуальне право Пінченко М.І. ауд.15 корп.3		Сімейне право Яковий В.І. ауд.33 корп.3	
	2			Історія українського суспільства Шайкан В.О. ауд.32 корп.3				Земельне та аграрне право Дворниченко Ю.С. ауд.17 корп.3	
2	1	Філософія Морозов В.В. ауд.15 корп.3			Фізвиховання	Цивільне право Яковий В.І. ауд.32 корп.3	Кримінально-процесуальне право Пінченко М.І. ауд.34 корп.3	Права людини в міжнародних військових конфліктах Чешкова Н.В. ауд.17 корп.3	
	2	Історія українського суспільства Шайкан В.О. ауд.15 корп.3						Земельне та аграрне право Дворниченко Ю.С. ауд.17 корп.3	Права людини в міжнародних військових конфліктах Чешкова Н.В. ауд.20 корп.3
3	1	Філософія Морозов В.В. ауд.32 корп.3	Фізвиховання		Кримінальне право України (практичні) Величко Д.М. ауд.33 корп.3	Цивільне право Яковий М.І. ауд.15 корп.3		Діяльність органів прокуратури в Україні (лекція) Чешкова Н.В. ауд.17 корп.3	
	2	Історія українського суспільства Шайкан В.О. ауд.32 корп.3						Права людини в міжнародних військових конфліктах Чешкова Н.В. ауд.17 корп.3	Житлове право Дворниченко Ю.С. ауд.20 корп.3

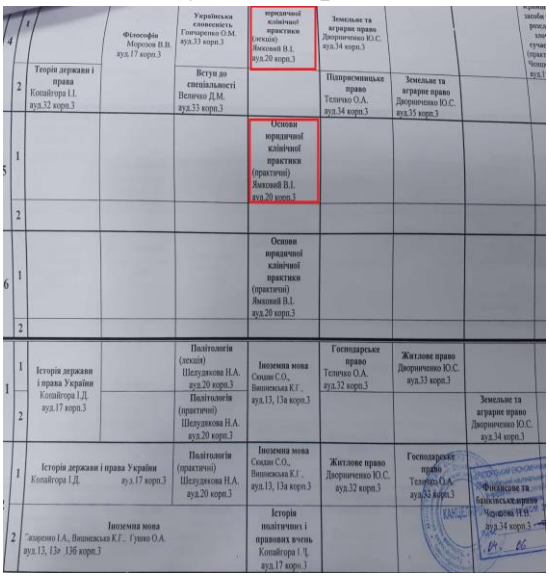

Фото розкладу осіннього семестру

Зараховано 1 бал

2.2. Компетентність викладання курсу юридичної клінічної освіти

Викладач курсу залучається в якості викладача-куратора ЮК. При цьому дана особа є практикуючим юристом (адвокатом) і регулярно підвищує кваліфікацію за правозахисною тематикою.

Зараховано 1 бал

2.3. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Інтерактивність викладання курсу юридичної клінічної освіти.

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи юридичної клінічної практики» передбачає застосування інтерактивних методів викладання курсу: Рольові ігри, Мозкові штурми, Дидактичні ігри, Кейси, Імітація судових засідань. На прохання моніторингової групи викладач надав сценарій заняття «Навчальне судове засідання».

Це свідчить про інтерактивність викладання курсу.

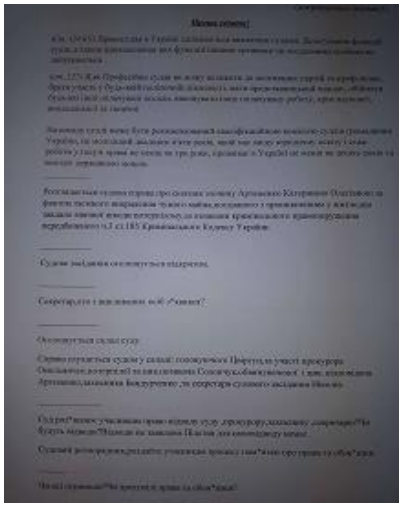

Фото титульної сторінки робочої програми начальної дисципліни та першого аркушу методичних матеріалів заняття «Навчальне судове засідання»

2.4. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Додаткові заняття зі студентами юридичної клініки.

Юридична КЕІ не практикує проведення додаткових занять зі своїми студентами.

Заняття зі студентами юридичної клініки можуть використовуватись не лише з навчальною, але і з організаційною метою, сприяють згуртованості колективу юридичної клініки. Не даремно більшість провідних юридичних клінік України практикують подібні заходи декілька разів на місяць.

Рекомендується запровадити додаткові заняття в юридичній клініці, а також залучати до їх проведення викладачів-кураторів, юристів-практиків та представників громадських організацій. Виходячи із системної співпраці з місцевою правозахисною спільнотою юридичній клініці залучати тренерів до таких занять не складе проблеми.

3. Практика на базі юридичної клініки.

Юридична клініка КЕІ не є базою практики. При цьому Положення про юридичну клініку передбачає таку можливість.

Бали не зараховуються

Рекомендується запровадити академічну практику на базі юридичної клініки відповідно до Стандартів АЮКУ та Положення про юридичну клініку КЕІ.

3.1. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Юридична клінічна практика.

Робота в юридичній клініці не зараховується як клінічна практика. Тобто у студентів немає можливості підтвердження виконання завдань практики

документами, виконаними у юридичній клініці та бути звільненими від звичайної практики ВНЗ.

Рекомендується ініціювати форми проходження студентами юридичної клініки юридичної клінічної практики. Це не потребує узгодження нормативних основ, за винятком локальних актів.

Відповідно до Стандартів АЮКУ, клінічна практика – це форма організації практики студентів, що відбувається без відриву від навчального процесу протягом навчального року. Час початку клінічної практики в юридичній клініці передбачається не пізніше, ніж за шість місяців до закінчення навчального року (семестру). Протягом практики студенти-консультанти виконують типові для юридичної професії види діяльності, що практикуються в юридичних клініках. По завершенні періоду проходження клінічної практики, студенти готують звіт про свою роботу і подають його керівникові. У разі отримання позитивної характеристики та оцінки, студент звільняється від проходження звичайної практики у ЗВО.

Тобто, організаційно студентам-консультантам юридичної клініки, які впродовж року виконали достатній обсяг завдань в юридичній клініці, надається підтвердження цих досягнень, що дозволяє зарахувати таку діяльність як практику у виші. Див. напрацювання щодо практики студентів напр. тут.

4. Зарахування навчального навантаження за роботу в юридичній клініці та його облік

Робота в юридичній клініці КЕІ не зараховується у навчальне навантаження (участь у наданні юридичних консультацій, у проведенні правопросвітніх занять, проведення додаткових (факультативних) занять в юридичній клініці).

Бали не зараховуються

Рекомендується визначити форми обліку та зарахування роботи у юридичній клініці як навчального навантаження для викладачів. Такий крок зробить юридичну клініку більш ефективною, вагомою на кафедрах факультету, а навчальний процес на кафедрах практично орієнтованим.

Для таких дій доцільно використовувати можливості самоврядування вишів. Можливо встановлювати ці форми навантаження як в повній формі, так із встановленням лімітів зарахування навантаження. Наголосимо, таке зарахування навантаження не становитиме неможливих завдань для факультету, проте забезпечить вмотивованість викладачів кафедр співпраці з юридичною клінікою і якість їх роботи.

Стандарти діяльності юридичних клінік України містять такі рекомендації щодо норм навчального навантаження науково-педагогічних та інших фахівців у галузі права:

- *за кожну виконану з їх допомогою юридичну консультацію — дві години консультацій (позааудиторні заняття);*
- *за кожне проведене з їх методичною допомогою та участю правопросвітнє заняття — одну годину консультацій (позааудиторні заняття),*
- *за кожне додаткове навчальне заняття із студентами юридичної клініки — одну годину практичного заняття (аудиторні заняття).*
- *за керування практикою — десять годин навчального навантаження за кожний тиждень практики (позааудиторні заняття).*

При цьому важливо одночасно встановлювати форми обліку такої діяльності. Рекомендується це завдання покладати на керівника юридичної клініки, який перед навчальним роком може подати план залучення викладачів-кураторів з кафедр університету (факультету), а після завершення частин навчального року – персоналізований звіт, заснований на документації юридичної клініки.

Відмітимо, що навантаження за керування практикою в юридичній клініці (крім післядипломної освіти) зараховується не працівникам юридичні клініки, а іншим викладачам факультету. Рекомендуємо при плануванні та обліку навчального навантаження за керування практикою в юридичній клініці розглядати представників юридичної клініки як одночасно представників навчального закладу та бази практики.

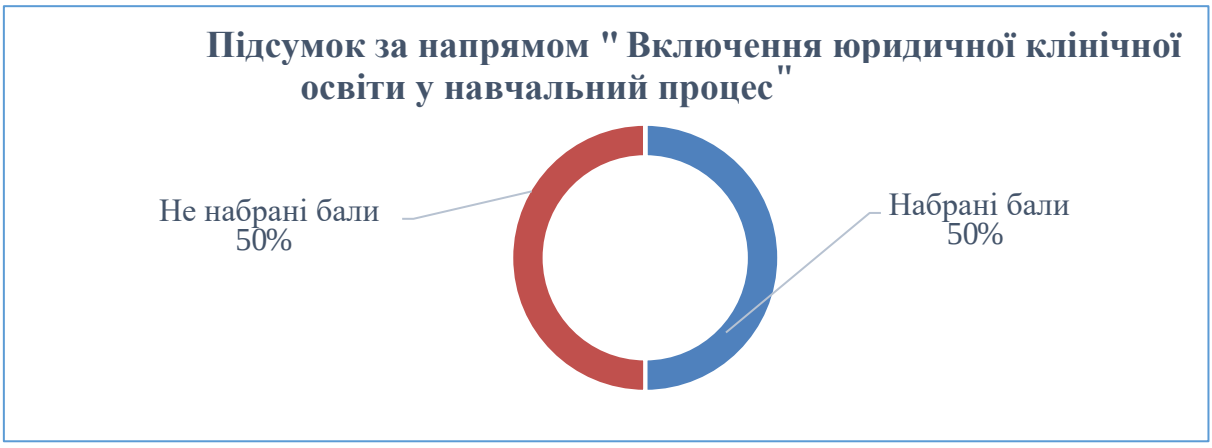

ІІІ. ЮРИДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність юридичного консультування в юридичній клініці

Юридична клініка КЕІ розпочала активну роботу з вересня 2017 року. З цього часу практикує регулярне консультування, проміжки у консультуванні допускаються лише на час канікул.

Вартим уваги є досвід співпраці юридичної клініки з ГО «Координаційний центр допомоги учасникам АТО та їх сім'ям». Дана організація надає різні види допомоги учасникам АТО та їх сім'ям – психологічну, волонтерську, правову тощо. Правова допомога надається студентами-консультантами ЮК. Центр і юридична клініка знаходяться і одному приміщенні і моніторингова група спостерігала процес співпраці. Якщо особи, які звертаються до Центру, потребують правової допомоги, працівники направляють їх до ЮК або на прохання особи запрошують студента-консультанта провести інтерв'ювання в приміщеннях Центру.

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

2. Документальне забезпечення діяльності юридичної клініки з юридичного консультування

2.1. Журнал обліку звернень клієнтів ведеться системно (регулярно, з запобіганням приписок). Проте інформація, яка зазначається в журналі є недостатньою за практикою, що звична в юридичних клініках. Не відображається суть питання, з яким звернувся клієнт, вид допомоги (правова інформація, консультування), хід справи, відповідальна особа, факт перевірки консультації викладачем-куратором.

Фото журналу реєстрації справ

Зараховано 1 бал.

Рекомендується удосконалити форму ведення журналу і відображати: галузь питання, з яким звернувся клієнт, вид допомоги

(правова інформація, консультування), хід справи, відповідальна особа, факт перевірки консультації викладачем-куратором.

2.2. Архів завершених справ.

В юридичній клініці КЕІ немає архіву завершених справ. З вересня по грудень 2017 року факт консультування фіксувався лише в журналі, з грудня було запроваджено підготовку письмових (вручну записаних) консультацій. На даний момент в клініці зберігаються лише бланки консультацій, що є недостатнім для аналізу і використання даних справ в подальшому навчання студентів-консультантів.

Бали не зараховуються

Рекомендується зберігати завершені справи в архіві. Юридична клініка може сама визначити зручну форму архіву – електронний архів, папки-реєстратори тощо. Важливою є можливість знайти та використати в роботі надану консультацію на підставі журналу обліку звернень клієнтів.

2.3. З грудня 2017 року юридична клініка КЕІ практикує письмові (заповнені вручну) юридичні консультації. Вибіркова перевірка трьох справ за журналом обліку звернень клієнтів з бланками консультацій за період останніх трьох місяців дозволила знайти всі три з них у письмовій формі.

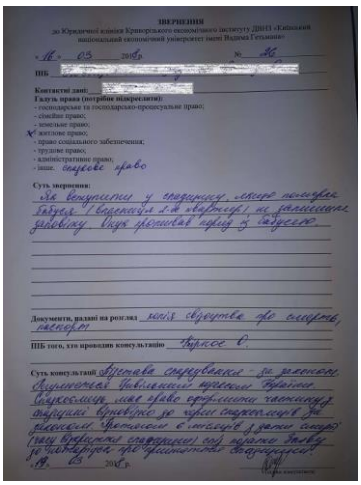

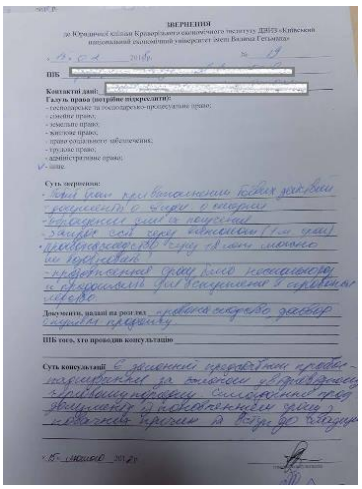

Фото друкованих консультацій

Зараховано 1 бал

Рекомендується вдосконалити процес підготовки консультацій. В бланку консультації доцільно викладати короткий опис фактичних обставин звернення клієнта, аналіз їх відповідно до норм законодавства України, поради та рекомендації клієнту. Також звертаємо увагу, що чимало юридичних клінік практикують ведення двох документів – вхідної анкети по справі (або подібного документа, де містився б опис інтерв'ювання клієнта) та консультації.

2.4. Документація юридичної клініки КЕІ дозволяє побачити факт погодження консультацій з фахівцем ЮК. Проте, як зазначалося вище, до консультування в клініці залучені 6 викладачів-кураторів і ***доцільним було б погоджувати консультації саме з відповідальними викладачами***. Це не перешкоджає залучення фахівця юридичної клініки в якості викладача-куратора, лише насичує реальним сенсом залучення викладачів кафедр.

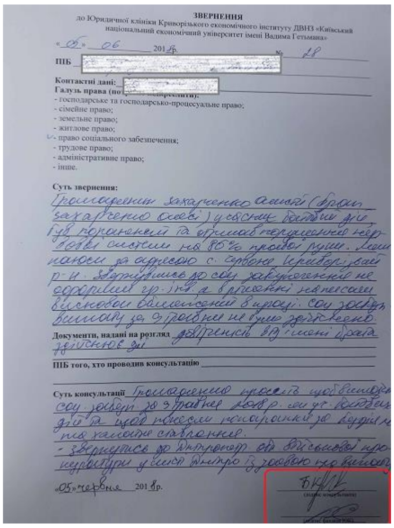

ЗВЕРНЕННЯ
до Юридичної клініки Криворізького економічного інституту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ПІБ

Контактні дані:
Галузь права
- господарське та господарсько-процесуальне право;
- сімейне право;
- земельне право;
- житлове право;
- право соціального забезпечення;
- трудове право;
- адміністративне право;
- інше.

Суть звернення:

Документи, надані на розгляд

ПІБ того, хто проводив консультацію

Суть консультації

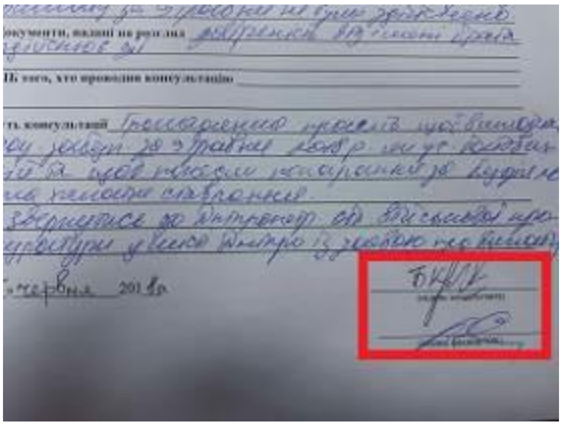

Фото друкованих консультацій

Зараховано 1 бал

2.5. Кількість консультацій у анкеті юридичної клініки не відповідає кількості у журналі реєстрації справ. Так, юридична клініка вказала, що за звітний період (вересень-листопад 2017 року) було надано 30 консультацій, а в журналі наявні записи про 28 звернень.

Бали не зараховуються

Рекомендується більш уважно ставитися до обліку звернень клієнтів і не допускати розбіжностей в документації.

2.6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Розрізнення у облікових документах різних форм правової допомоги.

Документація юридичної клініки КЕІ не містить інформації про форми правової допомоги, яка надавалася.

Рекомендується в журналі звернень клієнтів відображати форми допомоги – правова інформація, друкована консультація, підготовка документів тощо.

2.7. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Безпосередній захист прав клієнтів.

Юридична клініка КЕІ не практикує форми безпосереднього захисту інтересів клієнтів.

Способом реального розвитку діяльності юридичної клініки було б започаткування практики безпосереднього захисту інтересів клієнтів (направлення звернень, несудове і судове представництво, альтернативні способи вирішення спорів, адвокація тощо). Залучення до роботи в ЮК трьох практикуючих юристів, двоє з яких – адвокати, дозволяє це зробити.

3. Якість юридичного консультування у юридичній клініці

3.1. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Перевірка наданих консультацій.

Як зазначалося вище, юридична клініка немає архіву завершених справ. Також форма надання письмової консультації потребує значного вдосконалення. Це не дозволило моніторинговій групі оцінити якість наданих консультацій.

3.2. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Дотримання рекомендованих процедур інтерв'ювання та консультування.

Члени моніторингової групи двічі мали можливість спостерігати за порядком інтерв’ювання та консультування студентами юридичної клініки.

Під час першої консультації з клієнтом працював студент-консультант, а фахівець клініки спостерігав за процесом. В цілому і інтерв’ювання, і подальший процес розподілу обов’язків по справі відповідав загальновизнаним критеріям Асоціації.

Другу консультацію проводив безпосередньо викладач-куратор, а студенти за цим спостерігали. При цьому викладач є досвідченим адвокатом і консультацію надав одразу. Відповідно до Стандартів АЮКУ основною метою консультування клієнта, окрім безпосередньо правової допомоги, є навчання студентів. І інтерв’ювання клієнта, і підготовку консультацій повинні здійснювати студенти під керівництвом викладача.

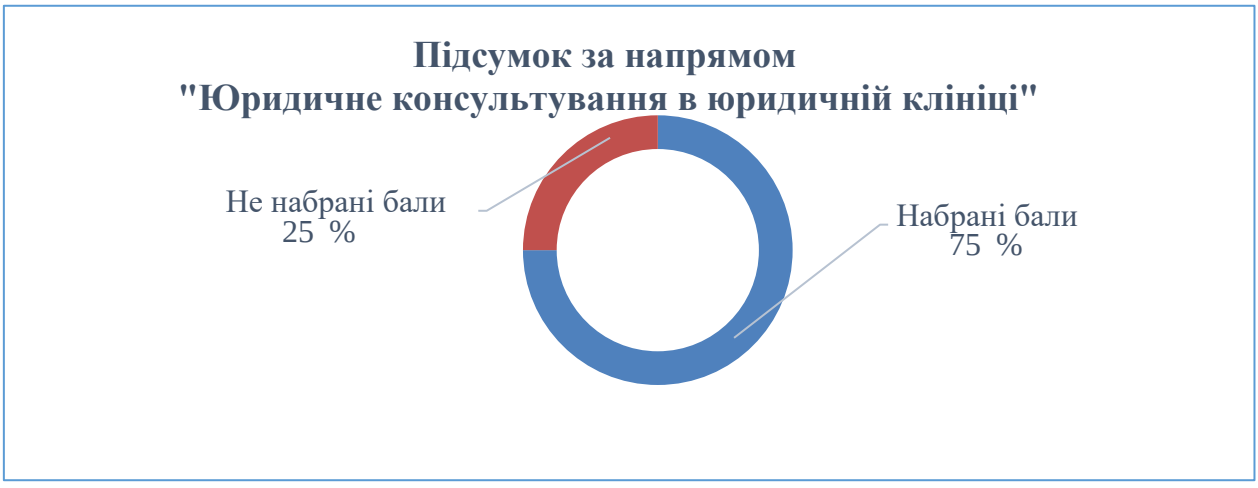

IV. ПРАВОПРОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність правопросвітньої роботи юридичної клініки

Правопросвітня робота юридичної клініки КЕІ не є системною і регулярною. Заходи проводяться, але з проміжками більш ніж у місяць.

Зараховано 1 бал з 3 можливих.

Рекомендується запровадити планування та облік правопросвітньої роботи. Юридична клініка працює неповний рік і знаходиться в процесі пошуку оптимальної форми своєї діяльності. Рекомендуємо звернути увагу на напрацьовані юридичними клініками України практики. Так, юридична клініка «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія» практикує уроки в школах за системою «Street Law», ЮК Хмельницького університету управління та права – регулярні публікації а місцевій пресі, правнича клініка Національного університету «Києво-Могилянська академія» системно співпрацює з проектом «Університет третього віку» і т.д.

2. Документальне забезпечення правопросвітньої роботи юридичної клініки.

2.1 Документація юридичної клініки про заходи безпосередньої роботи з аудиторією.

Юридична клініка КЕІ не веде облік заходів безпосередньої правової просвіти. Для аналізу здійснення правопросвітницької роботи ЮК моніторинговою групою співставлено дані анкети, яка надавалася клінікою із публікаціями на сайті та в соцмережах. У вказаних даних є розбіжності. Причиною цього, на думку моніторингової групи, є те, що більшість вказаних заходів проводилися юридичним факультетом КЕІ із залученням студентів-клініцистів. Інформація виставлялася на сайті та сторінці факультету, не клініки. В спільних заходах, які проводилися організаціями-партнерами, як правило, співорганізатором виступав також факультет. При цьому спілкування з керівництвом ЮК і студентами-консультантами засвідчило, у організації вказаних заходів провідну роль відіграє саме колектив клініки. Тому звертаємо увагу не необхідність «брендування» юридичної клініки (розробку логотипу, власних клінічних заходів, регулярне поширення інформації на сторінках клініки в мережі Інтернет тощо).

Бали не зараховуються

Юридичні клініки відіграють провідну роль в організації правопросвітньої роботи в ЗВО України. При цьому часто не зазначають про свій вклад в інформації про такі заходи. Рекомендуємо більш активно заявляти про себе: вказувати клініку як співорганізатора усіх спільних

заходів, розробляти, проводити і пропагувати власні, своєчасно публікувати інформацію про дану діяльність в мережі Інтернет.

Також рекомендується запровадити планування та облік заходів безпосередньої правової просвіти, започаткувати архів правопросвітньої роботи.

2.2. Документація юридичної клініки про заходи дистанційної роботи з аудиторією.

Юридична клініка практикує проведення заходів дистанційної правової просвіти. Так, моніторинговій групі були надані виступи студентів по місцевому телебаченні, та підготовлена інфографіка «Загальна декларація прав людини». Вказана інфографіка була розміщена на сайті КЕІ, і, хоча її розробив студент-консультант ЮК, інформація про це опублікована не була. Така ж ситуація склалася і з виступами студентів. Переважно вони вказуються як студенти КЕІ, а не консультанти ЮК.

Також слід зазначити вказані заходи здійснюються несистемно і не підтверджуються документально.

Бали не зараховуються

Рекомендується юридичній клініці розробити та системно впроваджувати заходи дистанційної правової просвіти, а саме виступи в місцевих ЗМІ, підготовка відео, публікація статей тощо.

Як вже вище зазначалося в пункті 2.1., рекомендуємо керівництву та студентам-консультантам ЮК більш активно заявляти про свою діяльність.

3. Якість організації заходів правової просвіти юридичної клініки

Правопросвітні заходи не мають оформлених методичних матеріалів. Їх відсутність не дозволяє перевірити контроль та допомогу викладачем студентам у підготовці та проведенні правопросвітніх занять.

Немає документального підтвердження щорічного навчання проведенню правопросвітніх занять та відсутній механізм апробації занять перед кожною новою темою кожною групою студентів.

Бали не зараховуються

Стандарти АЮКУ містять положення щодо показників якісної організації та проведення правопроствітніх заходів. До обов'язкових відносяться: тематика актуальна для конкретної аудиторії; заняття передбачають елементи діалогу та дискусії; заняття повинні містити приклади з повсякденного життя; матеріали готуються під керівництвом викладачів. Також встановлені і бажані вимоги: супроводження занять мультимедійними презентаціями, навчальними відео-фрагментами; заняття містять елементи рольових ігор, розгляду правових ситуацій та інших інтерактивних методів тощо.

Для забезпечення перелічених вимог якості правопросвітньої роботи рекомендується розвивати напрям забезпечення компетентності членів юридичної клініки, які проводять правопросвітні заняття шляхом організації тренінгів, семінарів, підготовчих занять з відображенням цих заходів в обліковій документації клініки.

4. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Якість занять правової просвіти юридичної клініки

Члени моніторингової групи не мали можливості спостерігати за проведенням правопросвітнього заходу.

Рекомендується ретельно готуватися до правопросвітніх заходів. Обирати актуальні теми, використовувати інтерактивні методи навчання відповідно до вікової категорії учасників, використовувати приклади з повсякденного життя, готувати презентації та роздаткові матеріали.

Звертаємо увагу, що на сайті АЮКУ в розділі «Бібліотека» у відкритому доступі знаходяться посібники, які можуть використовуватися клініками для організації правопросвітнього напрямку діяльності (https://legalclinics.in.ua/biblioteka/pravova-prosvita/).

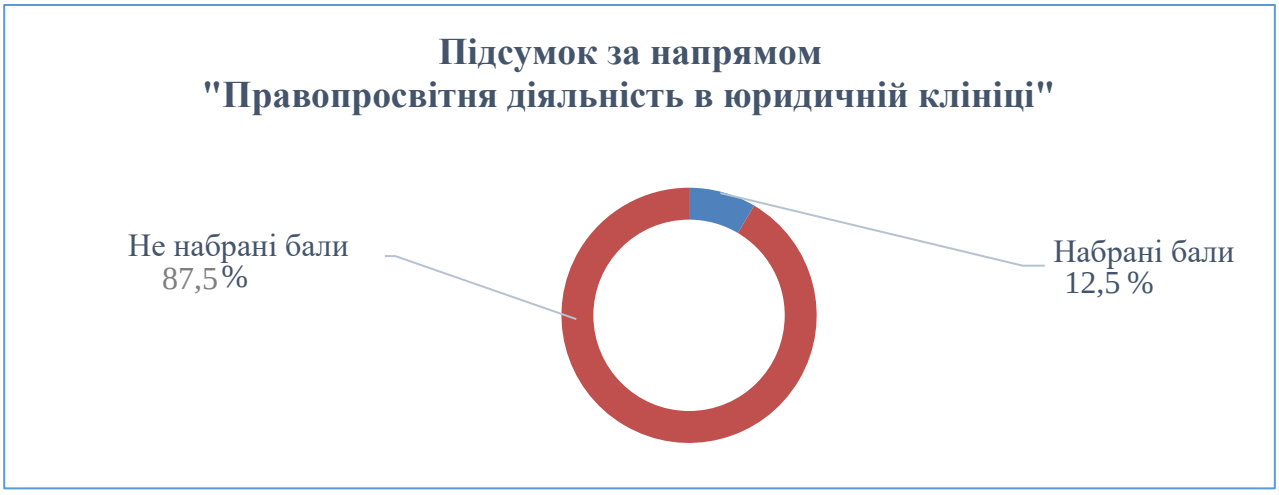

ЗАГАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

моніторингу якості діяльності юридичної клініки

Криворізького економічного інституту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Рік моніторингу: 2018

Оглядовий висновок про стан функціонування юридичної клініки

Юридична клініка КЕІ є однією з «наймолодших» клінік в Україні. Активну роботу розпочала у вересні 2017 року. При цьому керівництво інституту і юридичної клініки одразу спиралися на Стандарти АЮКУ як основу своєї діяльності, що дозволило досягти якісних результатів вже в перший рік.

На початку діяльності юридична клініка КЕІ брала участь переважно в різноманітних заходах організацій-партнерів, але вже розпочала розробляти і впроваджувати власні. Так, у квітні 2018 року клінікою було організовано проведення круглого столу «Діяльність юридичних клінік м. Кривого Рогу».

Позитивним є залучення значного числа викладачів-кураторів з числа викладачів юридичного факультету КЕІ до організації консультування в юридичній клініці.

Цікавим є досвід співпраці юридичної клініки з ГО «Координаційний центр надання допомоги учасникам АТО та їх сім'ям», в рамках якої громадська організація надає психологічну, медичну, волонтерську та іншу допомогу воїнам АТО, а юридична клініка взяла на себе надання правової допомоги.

Водночас, моніторинговою групою були відмічені позиції у напрямах організації, навчального процесу, правопросвітньої діяльності, які можуть бути покращені.